De Walhoeve vzw
organisatie in de jeugdzorg

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

PEDAGOGISCH PROFIEL VZW DE WALHOEVE

Inhoudsopgave

1. Missie en visie ... 3

2. Voorstelling van de organisatie ... 5

3. Doelgroep ... 7

4. Modules in een flexibel aanbod ... 7

4.1. Algemeen ... 7

4.2. Verblijf ... 8

4.3. Kamertraining ... 8

4.4. Dagbegeleiding ... 9

4.5. Contextbegeleiding vanuit verblijf en dagbegeleiding ... 10

4.6. Contextbegeleiding in functie van Autonoom Wonen (CBAW) ... 10

4.7. Positieve Heroriëntering ... 11

4.8. Ondersteunende module cAnnect ... 12

4.9. Zorggarantie voor het jonge kind ... 13

4.10. Veiligheidsplanning ... 14

4.11. Crisisverblijf ... 15

5. Projecten ... 16

5.1. Resssoor ... 16

*5.2. STEAM*stars* ... 17*

5.3. Ambrajaze ... 17

6. Pedagogische handvaten ... 18

6.1. Respectvol samenleven ... 18

6.2. Lichaamszorg en hygiëne ... 19

6.3. Gezonde voeding en gezonde levensstijl ... 19

Verblijf, cAnnect
& mobiele begeleiding
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
verblijf@dewalhoeve.be
cannect@dewalhoeve.be

Dagbegeleiding
De Marbel
Noordburgweg 69
8630 Veurne
demarbel@dewalhoeve.be

Dagbegeleiding
Vietesse
D'Hondtstraat 64a
8900 Ieper
vietesse@dewalhoeve.be

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

6.4. Onderwijs in het traject van de jongere 20
6.5. Gezonde relationele en seksuele ontwikkeling 20
6.6. Maatschappelijke participatie 21
6.7. Nazorg 22
6.8. Veiligheid en welzijn 23
6.8.1. Drugbeleid (verslavingsproblematiek) 23
6.8.2. Veiligheid 25

7. Infrastructuur en omgeving 26
7.1. Verblijf 26
7.2. Dagbegeleiding 27

8. Theoretische kaders 28

9. Samenwerking (met andere jeugdvoorzieningen, overleg met externe partners, rol binnen brede landschap ..) 29

10. Visie op kwaliteit 30

11. Besluit 31

De Walhoeve vzw
organisatie in de jeugdzorg

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

1. Missie en visie

MISSIE

Als organisatie in de jeugdzorg is vzw De Walhoeve er voor kinderen, jongeren, jongvolwassenen en hun leefomgeving met een ondersteuningsnood.

Vanuit een verbindend samenwerken bieden we ondersteuning op maat.
We vertrekken altijd vanuit het belang van het kind. Het is onze overtuiging dat elk kind, jongere en jongvolwassene nood heeft aan én recht heeft op een stabiele leefomgeving om zich te kunnen ontwikkelen tot een gelukkige volwassene die kan deelnemen aan de maatschappij.
Als gastvrije en dynamische organisatie willen we een betrouwbare partner zijn, verankerd in samenwerkingsverbanden en in een ruim netwerk.

Vzw De Walhoeve staat voor het zorg-saam begeleiden en ondersteunen in een warme en positieve omgeving.

VISIE

Visie op hulpverlening:

We vertrekken vanuit de krachten en noden van de jongere en zijn leefomgeving. In een open dialoog zoeken we welk traject we samen volgen om een ondersteuning op maat te bieden. Tijdens dit traject blijven we in verbinding met de jongere en zijn leefomgeving, met respect voor ieders tempo. Op die manier bouwen we aan een duurzame vertrouwensrelatie.
We handelen vanuit een onbevooroordeeld en oprecht graag zien.We hanteren een open communicatie en een blijvend engagement, ook op momenten van crisis en in moeilijke situaties.
Binnen een kleinschalig kader willen we onze jongeren in de eerste plaats een veilige en warme plek bieden waar ze zichzelf mogen zijn, waar alle medewerkers zich engageren om hen ten volle te stimuleren en ondersteunen in hun ontwikkeling. We gaan daarbij voortdurend in dialoog en geven ruimte om fouten te maken.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

Visie op organisatie:

We willen voor onze samenleving en alle betrokkenen een betrouwbare partner zijn. Kernwaarden als respect, vertrouwen en open communicatie kenmerken ons als organisatie en als individu.

Door het uitbouwen van een ruim netwerk, vergroten we onze veerkracht en de mogelijkheden om als organisatie verder te ontwikkelen. Het engagement van vrijwilligers beschouwen we als een sterke meerwaarde. We zoeken actief naar samenwerkingen om onze krachten te bundelen om het hulpverleningsaanbod in onze regio zo compleet mogelijk te maken.

We zijn ons bewust van onze sterktes en willen niet blind zijn voor onze zwaktes. Als organisatie zijn we steeds in beweging en op zoek naar verbetering en vernieuwing. Met open blik willen we actief meewerken aan nieuwe ontwikkelingen.

Vzw De Walhoeve staat voor een werkklimaat waar engagement en zorg voor elkaar centraal staan.

De organisatie krijgt vorm vanuit een participatief en waarderend leiderschap waarbij we medewerkers stimuleren om initiatief te nemen en verbinding te maken met elkaar en met de organisatie.

Samen willen we een omgeving creëren waarin medewerkers zich goed voelen en waar veel aandacht is voor persoonlijke ontwikkeling.

Onze waarden

RESPECT

Respect betekent voor ons oprechte waardering voor mens en natuur, onbevooroordeeld kijken naar onze omgeving, aanvaarden van het anders zijn en zorgzaam omgaan met mens en leefomgeving. In het omgaan met elkaar vinden we de mening en gevoelens van de ander belangrijk en proberen we daar in alle omstandigheden maximaal rekening mee te houden.

VERTROUWEN

Vertrouwen is het geloven in de mogelijkheden en krachten van elk individu. Voor ons is dit van doorslaggevend belang in het ontwikkelen van duurzame relaties met anderen.

Als medewerkers willen we blijven groeien in het geven van vertrouwen aan elkaar, aan onze kinderen en jongeren, aan de gezinnen die we ondersteunen en aan alle partners waar we mee samen werken.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

OPEN COMMUNICATIE
Door open te communiceren bouwen we aan duurzame verbindingen waarin respect en vertrouwen centraal staan. We stellen ons hierin kwetsbaar op. We hanteren deze waarde niet alleen bij het in dialoog gaan met alle betrokkenen, maar eveneens door De Walhoeve open te stellen voor de wereld rondom ons. We zijn ervan overtuigd dat het hanteren van een open en eerlijke communicatie zorgt voor grotere betrokkenheid en meer harmonieuze relaties.

2. Voorstelling van de organisatie

Vzw De Walhoeve is een organisatie voor bijzondere jeugdzorg met maatschappelijke zetel in de Eikhoekstraat 65 te Westvleteren, erkend en gesubsidieerd door het Agentschap Opgroeien als voorziening in de jeugdhulp.
Vzw De Walhoeve is erkend voor volgende modules:

- 12 modules verblijf waaronder de modules kamertraining (TCK),
- 14 modules dagbegeleiding,
- 24 modules laagintensieve contextbegeleiding,
- 2 modules breedsporige contextbegeleiding,
- 1 module contextbegeleiding in functie van autonoom wonen,
- 6 modules contextbegeleiding in functie van positieve heroriëntering,
- 1 module ondersteunende begeleiding (cAnnect),
- 1 module contextbegeleiding in functie van zorggarantie,
- 2 modules contextbegeleiding in het kader van veiligheidsplanning.

Concreet begeleiden we twaalf jongeren in verblijf en veertien jongeren in dagbegeleiding. Zowel aan verblijf als aan dagbegeleiding is contextbegeleiding gekoppeld. Binnen de erkenning kunnen we één jongere ondersteunen via contextbegeleiding in functie van autonoom wonen. We begeleiden ook zes jongeren en hun gezin in de modules positieve heroriëntering. We bereiken heel wat jongeren en contextfiguren via onze zorgmodule ondersteunende begeleiding cAnnect.

We organiseren het verblijf op onze locatie in Westvleteren, de dagbegeleiding op onze locaties in Ieper en Veurne. Contextbegeleiding organiseren we zowel vanuit Westvleteren, Ieper als Veurne. Positieve heroriëntering gebeurt binnen het arrondissement Veurne-Diksmuide. Zorgmodule cAnnect richt zich op de hele provincie West-Vlaanderen.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

Daarnaast nemen we een rol op in het crisisnetwerk. We stellen een crisisbed ter beschikking binnen een mogelijk aanbod. Dit wil zeggen dat we bij een vraag steeds de afweging maken als het mogelijk is om een kind of jongere kwaliteitsvol op te vangen op het moment van de vraag. Een crisisverblijf duurt maximaal twee weken.

Binnen het zorggarantienetwerk voor het jonge kind realiseren we minimum één mobiele begeleiding. Afhankelijk van de beschikbare middelen, kunnen we nog een bijkomende begeleiding realiseren.

Indien er ruimte is, kunnen wij een begeleiding opnemen in het kader van veiligheidsplanning.

We beschikken over een gezinsstudio. Deze stellen we open voor (kleine) gezinnen in een crisissituatie en voor ouders die reeds bij ons in begeleiding zijn.
Door een tijdelijk verblijf te voorzien, willen we een antwoord bieden op een acute vraag naar onderdak bij een crisissituatie in een begeleidingstraject vanuit De Walhoeve of vanuit een traject van een partnerorganisatie. We gaan immers voor een blijvend engagement, ook op momenten van crisis en in moeilijke situaties.
Daarnaast geven we ouders ook de mogelijkheid om occasioneel eens te overnachten in de gezinsstudio.

Als dynamische organisatie proberen we steeds een aantal vernieuwende projecten uit te werken.

Tenslotte zijn wij nog verbonden met Crisishulp aan Huis.
Crisishulp aan Huis West-Vlaanderen is ontstaan uit een samenwerkingsverband tussen drie organisaties in de jeugdzorg die hulp aanbieden bij problematische leefsituaties: vzw Binnenstad (Brugge), vzw De Walhoeve (Westvleteren) en vzw Oranjehuis (Kortrijk). Ondertussen is CAH uitgegroeid tot een zelfstandige vzw waarin de drie organisaties statutair vertegenwoordigd zijn in het bestuursorgaan. De medewerkers van CaH kunnen beroep doen op de accommodatie van De Walhoeve. Voor meer informatie verwijzen we naar de website: https://cahwestvlaanderen.be.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

3. Doelgroep

Ruim gedefinieerd richten we ons tot kinderen en jongeren van 0 tot 25 jaar en hun contexten met een ondersteuningsnood en/of een verontrusting in de opvoedingssituatie. Deze nood en de mate van verontrusting kunnen erg variëren.

Een aantal modules zijn niet rechtstreeks toegankelijk en kunnen we enkel inzetten na een beslissing door de intersectorale toegangspoort. Dit gaat over de modules verblijf, kamertraining, CBAW, zorggarantie en veiligheidsplanning. Het crisismeldpunt is de verwijzer voor crisisverblijf en crisisbegeleiding. De overige modules zijn rechtstreeks toegankelijk. Ouders, contextfiguren, kinderen en jongeren kunnen er op eigen initiatief terecht en/of via een aanmelder vanuit het brede hulpverleningslandschap.

In het volgend punt lichten we de verschillende modules en hun doelgroep toe.

4. Modules in een flexibel aanbod

4.1. Algemeen

Vanuit onze visie op hulpverlening vertrekken we vanuit de krachten en noden van de jongere en zijn leefomgeving. In een open dialoog zoeken we welk traject we samen volgen om een ondersteuning op maat te bieden. Tijdens dit traject blijven we in verbinding met de jongere en zijn leefomgeving, met respect voor ieders tempo. Op die manier bouwen we aan een duurzame vertrouwensrelatie. Dit brengt met zich mee dat het aanbod varieert naargelang het begeleidingstraject van de jongere/ het gezin en vergt het een engagement om de hulpvraag regelmatig samen met de betrokkenen te actualiseren. Deze hulpvraag is niet altijd duidelijk. De rol van de hulpverlener is dan om deze helpen te verduidelijken, te motiveren er samen over na te denken en het op die manier zo helder mogelijk te krijgen. Niet enkel de jongere kan een hulpvraag formuleren, ook de context, de verwijzer, … Dialoog hierover is noodzakelijk.

We streven naar naadloze trajecten in nauwe samenwerking met zowel interne als externe partners.

Steeds vanuit de visie: zorg-saam begeleiden in een warme en positieve omgeving

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

4.2. Verblijf

Soms is de situatie van een kind of jongere zo moeilijk of is er zoveel zorg nodig, dat hij niet thuis kan blijven en elders onderdak moet krijgen. In dat geval kan een verblijf nodig zijn.
We zetten in eerste instantie in op het 'gewone' opgroeien en opvoeden in een positief en veilig leefklimaat zoals omschreven in de Academische Werkplaats Leefklimaat.

In onze kleinschalige voorziening kunnen twaalf jongeren van 0 tot 25 jaar terecht. De jongeren leven samen met geëngageerde en deskundige begeleiders in één gemengde, verticale leefgroep. We splitsen toch zo veel mogelijk op in kleine groepen, bijvoorbeeld voor de maaltijden, voor activiteiten, ...
We willen een 'thuis' creëren waar eenieder zich welkom voelt. In 'De Walhoeve' gaat het gewone leven zijn gang. Jongeren gaan van hieruit naar school en hobbyclub, maken hun huiswerk, spelen buiten, knutselen, kletsen, luisteren naar muziek, ...
's Avonds, op woensdagnamiddag, tijdens weekends en vakanties is er ruimschoots tijd en ruimte voor ontspanning.
Ook buiten het domein zijn er heel wat mogelijkheden voor sport of andere ontspanning: voetbal, basket, jeugdbeweging, …. We zetten hier maximaal op in.

De samenwerking met het gezin en het netwerk van de jongere gebeurt via een op maat gesneden contextbegeleiding (zie punt 4.5).

4.3. Kamertraining

We beschikken over drie studio's waar jongeren terecht kunnen om zich voor te bereiden op een zelfstandig leven. Dit kan vanaf 17 jaar, maar we zijn niet strikt in deze grens. We houden rekening met motivatie, maturiteit en competentie bij een vraag naar kamertraining. We geven voorrang aan jongeren die doorstromen vanuit verblijf, maar externe aanmeldingen kunnen ook.
Bij het bereiken van de meerderjarigheid kan de jongere zelf kiezen voor een voortgezette begeleiding tot uiterlijk de leeftijd van 25 jaar.

Via een geïndividualiseerde begeleiding werken we stapsgewijs naar een toenemende zelfverantwoordelijkheid om uiteindelijk zelfstandig te kunnen wonen.
Samen met de begeleiding maakt de jongere een inschatting van zijn competenties op verschillende begeleidingsdomeinen en van daaruit stellen we doelen op. Rond elk begeleidingsdomein doen we een gepast aanbod. Dit zal aangepast zijn aan de unieke situatie, qua omvang en aard van de uitdagingen, doelstellingen, gehanteerde methodieken,

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

intensiviteit, voorziene termijn van de begeleiding, begeleidingsstijl… Bij het invullen van de begeleiding willen we ook het tempo van de jongere respecteren. De begeleidingsdomeinen zijn: budgettering (geldbeheer), administratie, woonsituatie, huishoudelijke taken (koken, wassen en strijken), dagbesteding en invulling vrije tijd, psychosociaal, inclusief gezondheid en zelfzorg, context, diverse = individuele vragen buiten bovenstaande domeinen. We werken zo nauw mogelijk samen met de context en het betrokken netwerk.

4.4. Dagbegeleiding

In dagbegeleiding Vietesse in Ieper en dagbegeleiding De Marbel in Veurne staan we in voor de dagbegeleiding en contextbegeleiding van veertien jongeren van drie tot achttien jaar met een maximum van tien jongeren per locatie. In Vietesse en De Marbel begeleiden we de kinderen en jongeren op schooldagen tot 19u en op vakantiedagen tot 17u.

Tijdens schooldagen ondersteunen we de kinderen en jongeren na schooltijd bij het maken van huiswerk en bij het studeren. We werken eveneens aan hun sociale en emotionele weerbaarheid.

We geven ook voldoende aandacht aan ontspanning: leeshoekje, gezelschapsspelletjes, buitenspelen, tablet, ... Op vakantiedagen is er een gevarieerd aanbod van individuele en groepsactiviteiten.

Naast de groepswerking worden kinderen en jongeren ook individueel begeleid volgens hun noden en behoeftes. Net zoals in verblijf zetten we in op het ‘gewone’ opgroeien en opvoeden in een positief en veilig leefklimaat zoals omschreven in de Academische Werkplaats Leefklimaat.

De samenwerking met het gezin en het netwerk van de jongere gebeurt via een contextbegeleiding op hun maat (zie punt 4.5.). Meestal gaat het om een ondersteuning op pedagogisch en psychosociaal vlak. Het accent ligt van in het begin op het terug versterken van de draagkracht van het gezin zodat ze op termijn zonder begeleiding verder kunnen.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

4.5. Contextbegeleiding vanuit verblijf en dagbegeleiding

Aan elke module verblijf (inclusief kamertraining) en aan elke module dagbegeleiding is telkens een module contextbegeleiding gekoppeld. De manier waarop deze gestalte krijgt, kan erg verschillend zijn. We werken immers zo veel mogelijk vanuit de krachten en noden van de jongere, zijn gezin en zijn netwerk.

We hanteren een aantal uitgangspunten:

- Ouders (of wettelijke vertegenwoordiger) dragen de verantwoordelijkheid voor de opvoeding en voor het welzijn van het kind/de jongere.
- Beroep doen op deze opvoedingsverantwoordelijkheid door hen zo veel mogelijk zorgfuncties zelf (verder) te laten opnemen.
- Jongeren groeien het best op in hun eigen leefmilieu indien het de nodige stabiliteit en veiligheid kan bieden (er mag zich bijv. zeker geen acute vorm van mishandeling, verwaarlozing of seksueel misbruik voordoen).
- Hulp is het meest effectief als de hulp in de eigen leefsituatie kan plaatsvinden. In die context zijn de problemen ontstaan en worden ze bij voorkeur ook opgelost.
- Geloof in de positieve mogelijkheden van jongeren, ouders en steunfiguren.
- Deze krachten aanspreken om eigen oplossingen te ontwikkelen.
- Structurele participatie en een expliciet gezamenlijk engagement zijn onmisbaar.
- De samenwerking is dialooggericht.
- Naar verbinding zoeken krijgt voorrang, we willen uitsluiting (op diverse terreinen mogelijk) voorkomen.

Samen formuleren we een aantal doelen en we bespreken hoe we die concreet willen realiseren en wanneer we dit evalueren en indien nodig bijsturen. Op die manier krijgt het samen zorg opnemen vorm.

4.6. Contextbegeleiding in functie van Autonoom Wonen (CBAW)

De Walhoeve heeft een erkenning voor één module CBAW. Deze kunnen we flexibel aanwenden voor jongeren vanaf 17 jaar tot maximaal 25 jaar.
Net zoals bij de module kamertraining houden we rekening met de motivatie, maturiteit en competentie bij een vraag naar CBAW. We geven voorrang aan jongeren die doorstromen vanuit verblijf, maar externe aanmeldingen kunnen ook. Via een geïndividualiseerde begeleiding bereiken we dat de jongere zelfstandig kan functioneren op de verschillende levensdomeinen.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

De jongere huurt een woonst (studio, appartement) en de begeleiding gaat minstens één tot meerdere keren per week langs.

De begeleiding is minder intensief en minder nabij dan bij kamertraining. We werken wel vanuit dezelfde uitgangspunten. Via een geïndividualiseerde begeleiding helpen we de jongere stapsgewijs op weg om uiteindelijk zelfstandig te kunnen wonen.

Samen met de begeleiding maakt de jongere een inschatting van zijn competenties op verschillende begeleidingsdomeinen en vandaaruit stellen we doelen op. Rond elk begeleidingsdomein doen we een gepast aanbod. Dit zal aangepast zijn aan de unieke situatie, qua omvang en aard van de werkpunten, doelstellingen, gehanteerde methodieken, intensiviteit, voorziene termijn van de begeleiding, begeleidingsstijl… Bij het vormgeven van de begeleiding willen we ook het tempo van de jongere respecteren.

De begeleidingsdomeinen zijn: budgettering (geldbeheer), administratie, woonsituatie, huishoudelijke taken (koken, wassen en strijken), dagbesteding en invulling vrije tijd, psychosociaal, inclusief gezondheid en zelfzorg, context, diverse = individuele vragen buiten bovenstaande domeinen.

4.7. Positieve Heroriëntering

Dit is een mobiele contextbegeleiding van vier maanden. We ondersteunen gezinnen met kinderen, jongeren en jongvolwassenen tot 25 jaar die niet meer weten hoe het verder moet. Er is sprake van een ‘verontrustende situatie’, er zijn grote zorgen en hulp is noodzakelijk om erger te voorkomen. In de begeleiding ligt de focus op verbondenheid tussen de betrokkenen: verbinding staat centraal als uitgangspunt en als doel. We werken vooral rond de onderlinge communicatie zodat mensen zelf oplossingen vinden waarbij ieder gezinslid op één of andere manier een bijdrage levert.

In het traject van maximaal vier maanden bieden we in wekelijkse ontmoetingen, individuele en gezamenlijke gesprekken aan om tot een andere kijk op de verontrustende situatie te komen. Naar elkaar luisteren en het anders leren kijken naar eigen handelen staan centraal.

Door actieve en gelijkwaardige deelname van alle betrokkenen kan zo een nieuwe dynamiek ontstaan. Positieve Heroriëntering focust op datgene dat wel mogelijk is. We kijken naar wat de gezinsleden verbindt, waar nodig voeren we herstelgesprekken. We doen appel op ieders verantwoordelijkheid, bewaken de eigenheid en het tempo van het gezin opdat we beweging blijven voelen. Samen ontdekken we nieuwe wegen in een proces dat nooit eindigt.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

Binnen een traject Positieve Heroriëntering gaan we concreet als volgt te werk:

- Tijdens een opstartgesprek zitten we samen met het gezin en de vraagsteller (= aanmelder) om de verontrusting te bespreken en de visie en manier van werken toe te lichten.
- Nadien spreken we met elk gezinslid afzonderlijk. We luisteren naar ieders geraaktheid en beleving van de situatie. We laten iedereen nadenken over zijn verantwoordelijkheid in de situatie en over mogelijke oplossingen. We focussen op de krachtbronnen en kansen die aanwezig zijn.
- In cirkelgesprekken delen de gezinsleden hoe ze de situatie beleven. Positieve Heroriëntering zet in op communicatie en verbinding. We zijn ervan overtuigd dat ieder gezinslid een steentje kan bijdragen in de zoektocht naar beweging in de vastgelopen situatie. We streven ernaar dat elk gezinslid een engagement opneemt dat past bij zijn verantwoordelijkheid en beleving.
- We volgen deze uitgesproken engagementen op en ondersteunen in het proces: lukt het om hiermee aan de slag te gaan? Wat heeft ieder hiervoor nodig?
- Indien nodig, en in overleg met het gezin, betrekken we de vraagsteller in het proces. Dit kan gaan van telefonisch op de hoogte houden tot deelname aan een cirkelgesprek.
- Tijdens een afrondend gesprek bekijken we samen met het gezin en liefst ook de vraagsteller hoe het proces is gelopen en/of er verdere ondersteuning nodig is (en welke dat kan zijn).

4.8. Ondersteunende module cAnnect

VERBINDING PER KANO

cAnnect is onze ervaringsgerichte module ondersteunende begeleiding, met La Trao (ondersteuningsmodule van vzw Xplo) als partner, voor jongeren en hun context waarbij de jongere samen met een contextfiguur en/of begeleider een ééndaagse of meerdaagse trektocht onderneemt per kano.

Het is een bewuste keuze om deze activiteiten te organiseren in West-Vlaanderen, met de IJzer en aansluitende waterwegen en waterlopen als uitvalsbasis.

Overnachten gebeurt met eenvoudig maar degelijk kampeermateriaal dat in alle seizoenen inzetbaar is. Aard en moment van deze trektocht laten toe om maximaal rekening te houden met de mogelijkheden van de jongere.

Er is een nood aan projecten voor jongeren die bijvoorbeeld op school “uit de boot vallen”. Intensieve ervaringsgerichte activiteiten kunnen helpen om hen weer te motiveren. We doen dit aan de hand van een (trek)tocht per kano waarbij de fysieke uitdagingen worden aangepast op maat van de jongere en participerende contextfiguren.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

Wie ooit kano vaarde, zal weten dat het varen op zich al een samenwerking vergt tussen wie voor- en achteraan zit. Het is een rustgevende activiteit die mogelijkheden biedt voor gesprek en bezinning. Aanpassing van de snelheid en externe factoren zoals wind, stroming en weersomstandigheden maken het ook een fysieke uitdaging. En dit alles in een totaal andere omgeving, omringd door vaak natuurrijke oevers. Op zich al een verademing... .

Meer info via www.cAnnect.be

4.9. Zorggarantie voor het jonge kind

Vanuit een samenwerkingsverband met diverse partners kunnen wij een aantal mobiele begeleidingen opnemen in het kader van zorggarantie voor het jonge kind. Een dergelijke begeleiding duurt drie maanden en kan éénmaal verlengd worden met drie maanden. Aanmelder is een casuscoördinator vanuit jeugdhulpregie (afdeling continuïteit en toegang).
Zorggarantie is bedoeld voor ongeboren en heel jonge kinderen (tot drie jaar) die zich in erg precaire situaties bevinden en bij wie sprake is van dreigende uithuisplaatsing. Situaties waarin de ontwikkeling van het kind bedreigd is en waarbij de thuiscontext – met inzet van (in)formeel netwerk – onvoldoende veiligheid biedt. Er is nood aan snel ingrijpen om de veiligheid te garanderen.

Factoren die bijdragen tot onveiligheid situeren zich vooral in de context van deze kinderen, met name intra familiaal geweld, verslavings- of psychische problematieken van opvoedingsverantwoordelijke(n), complexe gezinsproblemen, afwezig of gebrekkig sociaal netwerk … of een combinatie hiervan.

De casuscoördinator zet een traject op waarbij de krachten worden gebundeld en waarbij de begeleider zorggarantie een essentiële rol speelt in de begeleiding van de ouder(s) en het kind. Het traject start met een zorgtafel op initiatief van de casuscoördinator.

- Per situatie zoeken we uit wie deel uitmaakt van een zorggarantietraject. Het netwerk van het gezin is een erg belangrijke partner. Daarnaast bekijken we samen met het gezin welke professionele instanties ondersteuning kunnen bieden.

- Tijdens een zorgtafel werken de aanwezigen (gezin, netwerk, professionelen) aan een duurzaam plan voor het jonge kind en gezin. Het perspectief van het kind staat centraal en krijgt een expliciete stem op deze zorgtafel. De ondersteuningsnoden brengen we samen met het gezin op een kwalitatieve manier in kaart, om deze dan te vertalen in concrete acties en engagementen.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

- Als bij de uitwerking van het specifieke zorgplan duidelijk is dat er nood is aan extra middelen om het plan te realiseren, kan de casuscoördinator deze inzetten vanuit de voorziene middelen voor zorggarantie.

- Nadat het zorgplan een concrete invulling kreeg, maken alle betrokkenen afspraken over de opvolging ervan.

4.10. Veiligheidsplanning

In 2015 startte het vroegere Jongerenwelzijn, nu Jeugdhulp (Opgroeien) met de implementatie van Signs of Safety (intussen veiligheidsplanning) binnen de diensten Ondersteuningscentra jeugdzorg en sociale diensten jeugdrechtbank. In nauwe samenwerking met de aanmelder doen wij – indien er ruimte hiervoor is - een begeleiding veiligheidsplanning. Dit is een mobiele begeleidingsvorm waarvan de duur nog niet is vastgelegd, maar de ervaring leert dat dit varieert tussen acht maanden en een jaar.

Het hart en ziel van veiligheidsplanning is een risicoanalyse die we samen met het gezin en het netwerk maken zodat begeleiders maar vooral het gezin en de mensen aan wie het kind toebehoort zich elke dag de vraag kunnen stellen, is dit kind veilig genoeg thuis? Eigenlijk maken we een combinatie tussen een veiligheidsanalyse en risicoanalyse. Veiligheid is meer dan alleen de afwezigheid van risico's. Er is minstens evenveel aandacht voor de krachten en mogelijkheden.
Niet alleen het partnerschap en de samenwerking met kinderen, jongeren, ouders en hun netwerk, ook het gedeelde engagement bij de hulpverleners vormt een deel van de benadering. Op deze manier helpen hulpverleners samen ouders en hun netwerk op weg om veiligheid voor hun kinderen te creëren. Die beweging is nodig vanaf het moment dat gezinnen hulp vragen of aangemeld worden tot het moment dat we hen opnieuw los kunnen laten.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

4.11. Crisisverblijf

Een crisisverblijf is een opvang van maximum 7 dagen voor de doelgroep van de module verblijf, met de bedoeling om veiligheid te installeren en verdere hulpverlening terug mogelijk te maken. Het is aangewezen om opvang steeds te combineren met ofwel een crisisinterventie, ofwel een crisisbegeleiding.

De termijn is maximaal verlengbaar met nog eens 7 dagen.

Aanmelder is steeds het crisismeldpunt. Het meldpunt bepaalt welke vorm van begeleiding nodig is (interventie of begeleiding of een andere vorm van hulpverlening). Het zijn ook de medewerkers van het crisismeldpunt die beslissen wie de crisisinterventie of de crisisbegeleiding zal doen. Algemene doelstelling is een terugkeer naar huis mogelijk maken door in de thuissituatie te werken met crisisinterventie en/of begeleiding. Indien terugkeer naar huis niet mogelijk is, is het doel om snel een perspectief te creëren en de cliënt hierin te begeleiden.

Doelen:
- Voorkomen dat minderjarigen in crisissituaties te vlug in een te ingrijpende context of een gerechtelijk circuit terecht komen.
- Crisissituatie benutten om een veranderingsproces op gang te brengen.
- Veiligheid verhogen of installeren.
- Adempauze inlassen voor alle betrokken partijen.

Een crisisinterventie duurt 3 à 5 dagen. Een crisisbegeleiding duurt 28 dagen, verlengbaar met maximum twee weken.

Crisismeldpunt houdt rekening met volgende factoren:

- Veiligheid is in het gedrang (van jongere zelf of van iemand uit de context),
- nood aan time out, aan een rustperiode,
- jongere heeft geen dak boven zijn/haar hoofd.

We hebben een mogelijk aanbod van één crisisbed en een mogelijk aanbod van een crisisbegeleiding. De crisisbegeleiding kan gebeuren door één van onze contextbegeleiders. Voor de crisisbegeleiding kunnen we vragen dat CaH West-Vlaanderen dit opneemt, maar het is het meldpunt dat hierin beslist.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

5. Projecten

5.1. Resssoor

Resssoor is een project van vzw De Walhoeve om de weerbaarheid van jongeren te verhogen. We vertrekken van de beproefde opleiding Aandacht in Actie van vzw Arktos voor de kinderen en jongeren die we begeleiden. Twee medewerkers volgden een vorming in het hanteren van deze methodiek. We gebruiken de opgedane kennis en ervaring om weerbaarheidstraining duurzaam te verankeren in onze werking en in te zetten voor een ruime doelgroep van kinderen en jongeren tot 18 jaar.

De uitwerking van Resssoor is mogelijk dankzij de financiële steun van het Streekfonds Hart voor West-Vlaanderen beheerd door de Koning Boudewijnstichting. De toegekende middelen gebruiken we voor de opleidingen voor de kinderen en de jongeren alsook voor de vorming van twee medewerkers. Vzw De Walhoeve betaalt volledig de loonkosten van de medewerkers die we op het project inzetten.

Weerbaarheidstraining vergroot het zelfvertrouwen van kinderen en jongeren om op te komen voor zichzelf. Het vergroot de durf om grenzen te stellen en neen te zeggen. Ze leren ook hun eigen gevoelens herkennen en zich in te leven in de gevoelens van anderen. Het helpt hen om conflicten op te lossen en te weerstaan aan groepsdruk. Een toegenomen weerbaarheid vergroot hun kansen en draagt bij tot de verdere ontwikkeling van hun talenten.

Daarom willen we weerbaarheidstraining duurzaam verankeren in onze werking ten behoeve van de kinderen en jongeren die we begeleiden alsook voor een bredere doelgroep van kinderen en jongeren tot 18 jaar.

We implementeren deze methodiek verder in onze modules verblijf, dagbegeleiding, mobiele begeleiding en cAnnect (meer info op www.cAnnect.be). Hierbij zoeken we naar een eigen invulling en koppelen we dit onder andere aan de verdere uitwerking van het ervaringsgericht werken.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

5.2. STEAM*stars*

STEAM*stars* brengt jongeren uit de jeugdzorg via STEAM gerichte activiteiten (Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics) in contact met wetenschap, technologie en kunst.

Dit gebeurt via interactieve ervaringsgerichte activiteiten voor jongeren die worden begeleid door vzw De Walhoeve en door de deelnemende partnerorganisaties vzw Xplo (campus Roeselare), vzw Xplo (campus Wervik) en vzw De Loods.

Uitvoerende partnerorganisaties zijn Project- en Volkssterrenwacht AstroLAB IRIS en B.MKR (BE MAKER).

Voor elke organisatie is ook een telescoop en een 3D printer voorzien inclusief de nodige workshops om hiermee aan de slag te gaan.
Dit project is mogelijk dankzij de steun via Fonds Strandschelp - 'Bijzonder Talent' en de steun die werd verzameld via de crowdfundingsactie van JEZ!, beide beheerd door de Koning Boudewijnstichting.

5.3. Ambrajaze

We werken mee aan het project Ambrajaze Westhoek in een innovatief samenwerkingsproject samen met vzw De Loods, Verenging Ons Tehuis, vzw De Lovie en vzw Arktos.

Ambrajaze biedt een alternatieve dagbesteding aan voor jongeren die uit verschillende maatschappelijke systemen vallen.
Het gaat onder andere om jongeren die niet meer te motiveren zijn voor school, ze kampen als het ware met een “school-burn-out” en jongeren die de weg naar de arbeidsmarkt moeilijk of niet vinden.
We bieden deze jongeren de kans om vanuit zichzelf terug in beweging te komen en te ontdekken welke richting ze uit willen. Zo krijgen ze kansen om terug te schakelen naar school en/of werk.
Via het aanbieden van ateliers, mede aangeboden door vrijwilligers, spelen we in op de interesses van jongeren.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

6. Pedagogische handvaten

Algemeen principe is het centraal stellen van het opbouwen van een vertrouwensrelatie tussen kind, jongere, gezin en begeleider.

Onderstaande handvaten zijn vooral geschreven vanuit de modules verblijf, kamertraining en dagbegeleiding. De thema's kunnen ook aan bod komen in ambulante en mobiele contextbegeleidingen. Vanuit dezelfde visie zoeken we een toepassing op maat van de hulpvragen in deze begeleidingen.

6.1. Respectvol samenleven

Samenleven, des te meer in een groep waarvoor je niet zelf hebt gekozen, is niet altijd eenvoudig. Om dit zo vlot mogelijk te laten verlopen, maken we afspraken en ontstaan er informele en formele regels. Deze weerspiegelen onze waarden en normen. Daarnaast zijn er met jongeren individuele afspraken in zijn of haar begeleidingstraject. Wanneer iemand een regel of afspraak overtreedt, koppelen we daar een gevolg aan en dit kan een sanctie zijn. De bedoeling is dat een kind of jongere inzicht verwerft in het waarom van de regel of afspraak. Op die manier kan het kind leren om de situatie anders aan te pakken en te groeien. We hebben in de organisatie een globaal sanctiebeleid waarvan de essentie is dat de fysieke en psychische integriteit van de betrokkenen nooit in het gedrang mag komen.

Het is van groot belang om te communiceren over het gestelde gedrag en over de mogelijke drijfveer, een individuele aanpak te hanteren en het gedrag in ontwikkelingsperspectief te plaatsen.

De voorkeur gaat uiteraard naar positieve bevestiging en bekrachtiging in de aanpak. Dit niet alleen in het kader van een positief leefklimaat. De wetenschap leert ons dat belonen van gepast gedrag betere resultaten geeft dan repressie.

Belonen en herstel kaderen we eveneens in een individuele aanpak.

Er is een huisreglement en er zijn een aantal vastgelegde afspraken. We streven ernaar om dit beperkt te houden.

Belangrijk is dat we dit samen met de kinderen en jongeren bespreken. Er is inspraak via de bewonersvergadering. Even belangrijk is het om deze regelmatig opnieuw te bekijken, ter discussie te stellen en dit zowel met het team als met de kinderen en jongeren. We doen dit als team minstens tweemaal per jaar en koppelen dit terug.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

6.2. Lichaamszorg en hygiëne

De medewerkers staan dagelijks in voor een verzorgde en hygiënische leefomgeving. Voor de kinderen en jongeren nemen we dit, net zoals de gepaste medische zorgen, op in de leefgroepswerking en in hun individueel handelingsplan. Hierbij houden we uiteraard rekening met hun leeftijd en ontwikkelingsniveau.Dit is het meest aan de orde in de module verblijf.
In deze module bewaakt de aandachtsbegegeleider in samenspraak met de ouders dat opvolgingsconsultaties gebeuren bij arts (ifv bril, opvolging medicatie, …) en tandarts, in overleg met het gezin. Wanneer de jongere ziek is of medische verzorging nodig heeft, bespreken we in de ochtendbriefing wie de consultatie regelt. Bij dringende zaken doet de begeleider van dienst het nodige en lichten we de ouders zo snel mogelijk in en spreken we verder met hen af over de volgende stappen.

In de dagbegeleiding en de contextbegeleiding blijft de verantwoordelijkheid voor de medische zorgen en hygiëne hoofdzakelijk bij het gezin. De begeleiding neemt hierin een ondersteunende rol op afhankelijk van wat nodig is.

6.3. Gezonde voeding en gezonde levensstijl

In alle modules sensibiliseren en motiveren we tot gezonde voeding en een gezonde levensstijl zonder een bepaalde visie te willen opleggen. Als medewerkers hebben we hierin een voorbeeldfunctie.
Waar we als organisatie zelf instaan voor de maaltijden, betrekken we de jongeren waar mogelijk en geven we duiding bij gezonde voeding en breder bij een gezonde levensstijl. We motiveren de kinderen en jongeren tot voldoende beweging.

In de kamertraining is dit een belangrijk aspect vermits ze zelf (leren) koken en een zelfstandig leven leren opbouwen.

Voor onze visie op middelengebruik en verslavingsproblematiek, verwijzen we naar punt 5 in deze tekst.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

6.4. Onderwijs in het traject van de jongere

In de meeste modules en trajecten is er bijzondere aandacht voor onderwijs en opleiding. In verblijf en dagbegeleiding is er tijdens het schooljaar dagelijks studiebegeleiding, individueel op de kamer of in kleine groepen. De begeleider volgt op, ondersteunt, controleert, … naargelang de nood van de jongere. Er is regelmatig overleg met de school waar de jongere les volgt, liefst samen met de ouders en het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB).
Via een duidelijke en vlotte communicatie met school en CLB willen we kinderen en jongeren zo goed mogelijk begeleiden en hen optimale kansen bieden op vlak van leren en opleiding.

Wanneer een jongere tijdelijk vastloopt, zoeken we in overleg naar een alternatieve dagbesteding. We gaan in dialoog om de onderliggende drijfveren te achterhalen en om de jongere zo goed mogelijk te oriënteren. De uiteindelijke beslissing over een schoolkeuze voor minderjarigen ligt bij de ouders. Meestal maakt de jongere in gezamenlijk overleg een keuze op basis van eigen interesse, motivatie, capaciteiten, organisatorische haalbaarheid.

6.5. Gezonde relationele en seksuele ontwikkeling

Vanuit onze visie willen we kinderen ten volle ondersteunen in hun ontwikkeling. Het seksuele aspect van hun persoonlijkheidsontwikkeling hoort hier zeker bij. We willen een realistisch en positief beeld rond seksualiteit realiseren. Enerzijds is er het lichamelijke, anderzijds omvat dit het op een respectvolle manier kunnen omgaan met zichzelf en met anderen op dit vlak. Wij trachten de nodige begeleiding en ondersteuning te bieden, afgestemd op de leeftijd en het niveau van het kind/de jongeren en zijn sociale context.

We stellen ons de vraag als de seksuele ontwikkeling normaal verloopt en aangepast is aan de leeftijd van de jongere.
Is het seksueel gedrag aanvaardbaar? Is er sprake van grensoverschrijdend gedrag? Is er een duidelijke seksuele voorkeur? Kent de jongere de sociale omgangsregels en grenzen mbt seksualiteit en relaties?
Om (vermoeden van) seksueel grensoverschrijdend gedrag te beoordelen gebruiken we het vlaggensysteem van Sensoa. Dit document is ter beschikking in het kwaliteitshandboek.
Om de seksuele ontwikkeling te beschrijven, gebruiken we de site
http://www.seksualiteit.be/voorlichting/seksuele-ontwikkeling.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

In onze benadering zijn er drie pijlers

- In functie van optimale ontwikkelingskansen op seksueel vlak streven we naar een veilige omgeving, zowel fysiek als mentaal, waarbinnen elk kind de vrijheid heeft te exploreren en te experimenteren. Dit binnen een beveiligde context met oog voor privacy en autonomie van elk kind.
  Zo gaat bijvoorbeeld een mannelijke collega niet binnen in een badkamer van een pubermeisje.
  Sowieso moet het binnen gaan van een kamer respectvol en met toestemming van de jongere gebeuren.
- Om een correcte begeleiding te kunnen bieden in de persoonlijke ontdekkingstocht van elk kind, verwachten we van elke begeleider kennis te hebben van de seksuele ontwikkeling van kind tot volwassenen.
- Ook op vlak van seksualiteit hebben de medewerkers een voorbeeldfunctie. De begeleiders hebben oog voor lichamelijkheid, affectie en intimiteit en gaan hier op een respectvolle manier mee om. Vragen en problemen moeten voor kinderen bespreekbaar worden gemaakt binnen een open en eerlijke omgang op het niveau van het kind.

Op deze manier dragen we bij aan een positief zelfbeeld en een groeiende weerbaarheid op seksueel vlak.

Deze pijlers gelden evenzeer in onze omgang met volwassenen en personen uit het netwerk.

6.6. Maatschappelijke participatie

Hoewel de maatschappelijke participatie – en daaruit voortvloeiend hopelijk de maatschappelijke integratie – in alle modules belangrijk is, verdient het vooral voor de modules verblijf (incl kamertraining) en dagbegeleiding extra aandacht.

Jongeren in de Bijzondere Jeugdzorg geven aan dat zij gewone jongeren zijn binnen een ongewone situatie (SOS Kinderdorpen, Cachet vzw, 2016). Zij geven aan ook recht te hebben om “zo normaal mogelijk” op te groeien als hun leeftijdsgenoten, ook in bijzondere settings zoals een verblijf. In een onderzoek van Jongepier en Struijk in 2008 gaven jongeren uit de jeugdhulp reeds aan dat zij in de eerste plaats kinderen en jongeren zijn en dus dezelfde behoeften, vragen en problemen hebben als hun leeftijdsgenoten.

Wij moedigen hen aan om zo veel mogelijk – in samenspraak met de ouders – deel te nemen aan socio-culturele activiteiten in hun leefomgeving, lid te worden van jeugd- en sportverenigingen, hobbyclubs, enz. Door deel te nemen aan het reguliere vrijetijdsaanbod breiden ze hun sociaal netwerk uit.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

In de vakanties nemen ze deel aan heel diverse activiteiten zoals kampen speelpleinwerking, sportactiviteiten… volgens wens en interesse. We stimuleren de jongeren ook voor het uitoefenen van een vakantiejob.

In de dagdagelijkse werking met de kinderen en jongeren brengen we hun de algemeen geldende maatschappelijke waarden en normen bij. Deze zijn belangrijk om zelfstandig te kunnen functioneren in de samenleving. We trachten in te spelen op tendensen en vernieuwingen (vb op vlak van sociale media) door dit zowel individueel als in groep te bespreken, de jongeren te informeren, te sensibiliseren. We stimuleren hen om de actualiteit te volgen.

We vinden het belangrijk om als organisatie te participeren in de lokale gemeenschap. Dit niet enkel door deel te nemen aan festiviteiten of naar de lokale winkels te gaan, maar tevens door vertegenwoordigd te zijn in een aantal overlegplatformen (huis van het kind bijv.) We willen De Walhoeve op een positieve manier in de kijker zetten en verbonden zijn met de omgeving.

6.7. Nazorg

Als gastvrije organisatie en vanuit onze visie op hulpverlening staan we voor een blijvend engagement en geven we de nodige aandacht aan nazorg.

Het is een thema dat we expliciet opnemen en waarover we afspraken maken. In de meeste modules voorzien we een minimale nazorg van telefonisch contact. Deze contacten gebeuren na 1 week, na 1 maand en na 3 maanden. Daarnaast is het zeker mogelijk om op vraag of bij een nood meer specifieke afspraken te maken.

Naast dit meer formele aspect blijven we op een meer informele manier open staan voor de jongeren en hun gezinnen. We blijven na afsluit van een begeleiding beschikbaar voor ontmoetingen en vragen.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

6.8. Veiligheid en welzijn

6.8.1. Drugbeleid (verslavingsproblematiek)

In samenwerking met vzw Kompani en Zonnewende werkten we een visie uit en een bijhorende regel- en consequentiematrix rond middelenbeleid (2015).

Onder **"drugs"** begrijpen we in het algemeen alle illegale middelen, en in het bijzonder cannabis. Uiteraard kunnen bepaalde legale middelen, zoals slaap- en kalmeermiddelen, alcohol en tabak, in principe ook onder de noemer "drugs" vallen: ze beïnvloeden het denken, voelen en waarnemen. We willen benadrukken dat de wettelijke status van een middel niets zegt over de potentiële gezondheidsrisico's dat gebruik ervan kan meebrengen.

- een bio-psycho-sociale kijk op druggebruik en verslaving

Risico's door gebruik hangen niet alleen af van het middel zelf, maar hebben ook te maken met de fysieke en sociale omgeving waarin jongeren (niet) gebruiken, hun persoonlijkheid, waarden en normen, (begin)leeftijd, genetische alsook maatschappelijke kwetsbaarheid e.d. Vanuit dit gegeven kiezen we dan ook voor een bio-psycho-sociale kijk op druggebruik: het gaat om een interactie tussen de mens, het middel en het milieu. Gebruik van drugs kan leiden tot een mate van lichamelijke en/of geestelijke verslaving. Onder "verslaving" verstaan we dat iemand in de onmogelijkheid is te weerstaan aan gebruik en waardoor hij/zij niet meer functioneert binnen onze samenleving. Slechts een kleine aantal mensen raakt verslaafd en aan verslaving gaat een gans proces vooraf.

"Probleemgebruik" betreft niet enkel chronisch gebruik, ook situatiegebonden riskant gebruik (bv. comazuipen, zich onder invloed in het verkeer begeven, …) is een vorm van probleemgebruik.
Het is belangrijk dat druggebruik van zowel onze doelgroep als hun context als een onderdeel van de totale problematiek gedetecteerd wordt en dit een plaats krijgt in onze hulpverlening. Gebruik is een symptoom waarmee we aan de slag gaan.

- begeleiding

Onze opvatting van een drugbeleid vertrekt vanuit de ambitie om te komen tot een regelarm kader met consequenties, maar waar maatschappelijke en organisatie gebonden normen en waarden een belangrijke rol spelen. In die zin wensen we vooral in te zetten op een kansenbeleid, zonder blind te zijn voor de kracht van consequenties bij regelovertreding.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

Grenzen stellen is een bruikbare methodiek om te reageren bij een vermoeden (verborgen) of vaststelling (openlijke) van overtreding van de regels in verband met alcohol en andere drugs.

Het is belangrijk dat de regels gekend zijn, dat duidelijk is wie reageert en hoe er gereageerd wordt, zodat op een transparante en consequente manier tegen regelovertreding kan worden opgetreden. Met deze regels willen we duidelijkheid en transparantie scheppen voor onze teams alsook voor onze doelgroep. Tezelfdertijd wensen we niet te vervallen in een rigide systeem, waar er geen oog meer is voor de individuele cliënt en de individuele begeleider. Het formuleren van deze regels bekijken we in de eerste plaats vanuit het idee van preventie (kansen, persoonlijke groei, remediëring) alsook oplossingsgericht werken en in tweede instantie vanuit repressie (consequenties, beperking van de autonomie).

Naast verborgen en openlijke regelovertreding zijn er ook situaties waar we als begeleider een verzoek moeten weigeren (bijvoorbeeld bij vraag naar medicatie). Ook dergelijke situaties vragen om heldere regels en procedurele stappen. Tot slot stellen we verschillende voorkeursstrategieën op om met regelovertreding om te gaan: confronteren, hulp halen, de-escaleren/kalmeren, humor, … In sommige situaties kan ontwijken meer aangewezen zijn wanneer de veiligheid onvoldoende gegarandeerd is.

We zijn ervan overtuigd dat we, vanuit onze opdracht en positie, zinvolle zaken kunnen doen in verband met druggebruik. Afhankelijk van het product, de omstandigheden en de persoonlijkheid van de jongere kunnen in de hulpverlening volgende doelstellingen nagestreefd worden:

Het aanmoedigen van niet-gebruik.

Het ontraden van experimenteergedrag.

Inzicht verwerven in de gevolgen van het gebruik voor zichzelf en de omgeving.

Verantwoord leren omgaan met gebruik van legale middelen.

Het stimuleren van schadebeperking en inzetten op gezondheidspromotie.

Terugval voorkomen door de jongere te leren omgaan met risico-situaties en weerstand te zien als nuttig en noodzakelijk voor gedragsverandering.

Verwijzen naar of inschakelen van gespecialiseerde zorg.

Twee aspecten waar we in de praktijk extra rekening mee moeten houden zijn: 1. ervaren overlast van de begeleider en de groep door het (dis)functioneren van de jongere; 2. ouderlijk gebruik (mate van bespreekbaarheid bij de ouder, de kijk van de ouder op zijn of haar gebruik, gezondheidsrisico's, …).

Tot slot vinden we het belangrijk ook onze eigen voorbeeldfunctie niet te negeren noch ze te onderschatten.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

6.8.2. Veiligheid

De Walhoeve wil een veilige plaats zijn voor alle jongeren, ouders, bezoekers en medewerkers. Het gaat over veiligheid in diverse contexten en op diverse niveaus (in de leefgroep en in de thuiscontext voor de kinderen, voor de gezinsbegeleider tijdens huisbezoeken, voor medewerkers onderling, medewerkers en jongeren onderling, enz.) Kinderen hebben recht op verzorging, opvoeding, veiligheid en ontwikkeling zoals omschreven in het Kinderrechtenverdrag (1989). Voor de ontwikkeling van kinderen is een positief en veilig klimaat essentieel. Kinderen en jongeren moeten de ruimte hebben om te experimenteren, om vragen te stellen, om hun grenzen aan te geven aan elkaar. Er mag geen sprake zijn van geweld en kinderen hebben recht op zo goed mogelijke ontwikkelingskansen. Structuur, duidelijkheid, respect, vertrouwen en open communicatie zijn hierbij belangrijke pijlers.
Daarnaast is de relatie tussen de begeleider en het kind, de jongere, de ouder, … van essentieel belang. Een medewerker die steun kan bieden, stimuleert, betrouwbaar en consistent is, respect toont; creëert veiligheid. Dus voor medewerkers, maar ook voor ouders is een warm en veilig werk- en leefklimaat heel belangrijk om zich goed te kunnen voelen, om op een positieve manier met elkaar te kunnen omgaan.

Als er toch grensoverschrijdend gedrag (GOG) voorkomt, willen we hier passend op reageren. We nemen het ernstig, gaan in gesprek en hebben steeds oog voor herstel. We beschikken over procedures (Seksueel)GOG. Daarin maken we een opsomming van maatregelen.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

7. Infrastructuur en omgeving

Infrastructuur en omgevingsfactoren spelen een rol in kwaliteitsvol wonen, leven en werken.

Binnen verblijf en dagbegeleiding streven we naar het creëren van een huiselijke omgeving.

Hier kunnen we (nogmaals) verwijzen naar de bevindingen van de Academische Werkplaats Leefklimaat:

In eerste instantie is het een recht van kinderen om in een "zo gewoon mogelijke" dagdagelijkse opvoedingssituatie op te groeien. Zeker in verblijf, maar ook in de dagbegeleiding, groeien ze op in een unieke setting. De uitdaging ligt er dan in om voldoende goed de 'constante' denkoefening te maken hoe we in een unieke setting jongeren "zo gewoon mogelijk" kunnen laten opgroeien. We moeten volgens de pioniers het kind achter de problemen blijven zien. Het leefklimaat op zich wordt genoemd als therapeutisch middel dat invloed heeft op het kind (Triesschman, 1969). In tweede instantie vormt een positief leefklimaat een voorwaarde voor jongeren om zich veilig genoeg te kunnen voelen. Veiligheid is noodzakelijk om te kunnen groeien en te ontwikkelen. Kinderen en jongeren hebben nood aan een stabiele, rustige, huiselijke en zorgende omgeving om hun ontwikkelingstaken te volbrengen. Tevens biedt deze omgeving een uitvalsbasis om de uitdagingen binnen het individueel hulpverleningstraject, de vooropgestelde doelstellingen en veranderende interactiepatronen in het gezin aan te gaan. Factoren die bijdragen aan een open klimaat zijn volgens Peer van der Helm de mate van ondersteuning die jongeren van begeleiders krijgen, de mogelijkheid om te groeien, de aanwezige sfeer, de aanwezige structuur en regels en de al dan niet aanwezigheid van repressieve maatregelen (Van der Helm, 2011). Volgens Ter Horst en Kok (1984) moeten we eerst het gewone, alledaagse leven vorm geven. "

7.1. Verblijf

De Walhoeve is landelijk gelegen, midden tussen andere hoeves te Vleteren. Poperinge ligt op zes kilometer van de voorziening en is gemakkelijk bereikbaar. Ook andere steden zoals Ieper, Kortrijk, Gent, Veurne, De Panne en Diksmuide, zijn relatief vlot bereikbaar.

Naast de gemeenschappelijke leefruimtes, keuken en wasruimte zijn er individuele (slaap)kamers met eigen sanitair.

Volgens hun mogelijkheden zorgt elke jongere voor de inrichting van zijn eigen kamer. Dit geeft hen de kans om een persoonlijke leefsfeer uit te bouwen. De meesten hebben nood aan een eigen ruimte; dit versterkt hun eigenwaardegevoel en helpt hen om hun plaats te vinden in de groep.

De zeer ruime schuur van de hoeve is ingericht als bijkomende leefruimte. Op de bovenverdieping van het schuurgebouw zijn twee ruime studio's ingericht ten behoeve van

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

de kamertraining en de gezinsstudio. Beide studio's zijn onder andere voorzien van eigen keuken en doucheruimte. In het hoofdgebouw zijn er eveneens drie studio's. Deze kunnen we ook als "gewone" slaapkamer gebruiken.

Er is een sportveld, dat geschikt is voor minivoetbal, basket, volley en tennis. In de boomgaard staat een grote schommel, er is een speelterrein met zandbak, een waterspeelplaats en op de grasvelden is er plaats voor sport en spel. Er is ook een visvijver. We beschikken verder over ca. 2000 m2 speel- en rustnatuur met daarin een verdwaalbosje, speelheuvel, buitenlokaal met vuurplaats, …

We betrekken de jongeren in de mate van het mogelijke en naargelang hun interesse bij het onderhoud van de tuin.

Ondanks de landelijke ligging zijn er toch heel wat mogelijkheden in de omgeving. In Westvleteren zelf is er een basisschool. Er is een uitgebreid scholennet in Poperinge op lager en secundair niveau, en Kortrijk en Ieper zijn vanuit Poperinge zeer vlot bereikbaar met het openbaar vervoer, en Veurne vanuit Vleteren. Ook sport – en ontspanningsmogelijkheden zijn er voldoende in Vleteren en Poperinge.

7.2. Dagbegeleiding

De huizen in Ieper en Veurne zijn ingericht voor de opvang en begeleiding van maximaal tien kinderen en jongeren per locatie.

In beide gebouwen zijn er onder andere een ruime keuken en leefkamer, een studeerruimte, bureau, speelkamer, spreekkamer, toiletten en badkamer met douche.

Ook hier hebben we oog voor een huiselijke en sfeervolle inrichting.

Beide huizen liggen centraal nabij verschillende scholen en sport- en vrijetijdsaanbod en zijn vlot bereikbaar.

In Veurne gaat het om een alleenstaande woning met een ruime tuin in een rustige woonwijk en toch ook centraal.

In Ieper is het een hoekhuis in het centrum, vlakbij een school. Dit huis heeft geen tuin, wel een koer.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

8. Theoretische kaders

Wanneer er sprake is van een moeilijke opvoedingssituatie is dit geen eenvoudig oorzaak-gevolg verhaal.

De ontwikkeling van een kind en van een gezin is een dynamisch proces van wederzijdse interacties van het kind met zijn gezin, zijn leeftijdgenoten en zijn bredere omgeving.

Vanuit dit oogpunt bekijken wij de situatie dan ook vanuit verschillende denkkaders waaronder het biomedische, gedragsmatige, psychodynamische, ontwikkelingspsychologische, systeemtheoretische en het sociaal-emotionele, ervaringsgericht werken, Active Reviewing, natuurbeleving, Signs of Safety, Positieve Heroriëntering…

Om onze werking vorm te geven laten we ons toch vooral leiden door het gedachtegoed van de 'nieuwe autoriteit' en het 'geweldloos verzet', ontwikkeld door Haim Omer. Deze methodiek reikt ook methodieken aan in het omgaan met destructief gedrag.

In onze aanpak gaan we eclectisch te werk.

We kijken zeker naar de specifieke uitdagingen en krachten van "dit kind in dit gezin met deze kenmerken" en gaan op zoek naar het meest passende op dat moment.

In het handelingsplan formuleren we samen met de ouders en de jongere doelen die zij wensen na te streven.

Een dergelijke eclectische benadering vereist vanzelfsprekend multidisciplinaire samenwerking waarbij iedereen zich focust op het gezin en zijn context. We werken dan ook vaak samen met externe diensten (psychiater, geestelijke gezondheid, school, belangrijke derden, …).

In het uitwerken van het vormingsbeleid houden we rekening met de vragen van de medewerkers en met de noden van de organisatie.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

9. Samenwerking (met andere jeugdvoorzieningen, overleg met externe partners, rol binnen brede landschap ..)

Vanuit onze visie op organisatie willen we voor alle betrokkenen een betrouwbare partner zijn.
Samenwerking situeert zich op veel verschillende niveaus: met de jongere en het gezin zelf, medewerkers onder elkaar, met externe partners in een bepaald hulpverleningstraject, met collega-organisaties, enz.. Kernwaarden als respect, vertrouwen en open communicatie kenmerken ons als organisatie en als individu doorheen al deze samenwerkingsverbanden.

Naargelang de nood en vraag werken we samen met diensten en partners die een meerwaarde kunnen bieden in de begeleiding van jongeren en hun gezin. Hierbij denken we aan de sociale diensten jeugdrechtbank, ondersteuningscentrum jeugdzorg, vertrouwenscentra, scholen, CLB, diensten GGZ, vrijetijdsorganisaties, dokters en paramedici, vrijwilligers, werkgevers, CAW, … .

Door het uitbouwen van een ruim netwerk, vergroten we onze veerkracht en de mogelijkheden om als organisatie verder te ontwikkelen. Het engagement van vrijwilligers beschouwen we als een sterke meerwaarde. We zoeken actief naar samenwerkingen om onze krachten te bundelen om het hulpverleningsaanbod in onze regio zo compleet mogelijk te maken.
We nemen deel en geven mee vorm aan verschillende overleggroepen en intervisies, o.a. vanuit de koepelorganisaties, lokaal overleg bijzondere jeugdzorg, diverse stuurgroepen, … . Zo maken we samen onze maatschappelijke opdracht waar.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

10. Visie op kwaliteit

Kwaliteit is de mate waarin processen en output, in relatie tot de geboden middelen bijdragen aan de realisatie van de visie en de doelstellingen van de organisatie die werden opgemaakt rekening houdend met de eisen, behoeften en verwachtingen van een breed spectrum van interne en externe belanghebbenden. Kwaliteit komt tot uiting in een objectieve beoordeling van én een subjectieve beleving door die belanghebbenden.
(Definitie van kwaliteit op basis van G. Cuyvers)

Visie:
Integrale kwaliteitsontwikkeling gaat uit van de stelling dat de zorg voor kwaliteit moet leiden tot een permanent streven naar kwaliteitsverbetering.
Liefde voor de cliënt, de collega's, het werk en vooral niet te vergeten voor jezelf maakt het vanzelfsprekend om aan verbetering van kwaliteit te werken.
We vertrekken van een onderhandelde norm met betrekking tot de verschillende dimensies van kwaliteit: leiderschap, medewerkers, beleid en strategie, partnerschappen en middelen, kernprocessen, gebruikersresultaten, medewerkersresultaten en samenlevingsresultaten.

Van daaruit streven we naar een integrale kwaliteitsontwikkeling waarin elke medewerker ontvanger en drager is van kwaliteit.
Elke medewerker is zowel een klant als een leverancier van een bepaalde output. Op basis van de gezamenlijke normen kunnen medewerkers eisen stellen aan collega's om de gezamenlijke kwaliteit te garanderen.
Een permanente reflectie op het eigen handelen is noodzakelijk.

De verbindingen tussen de verschillende dimensies vormen een eigen dimensie en worden vanuit een totale organisatiebrede aanpak gemanaged.

Om tot echt leren te komen, is het nodig te meten en de resultaten terug te koppelen.
We gebruiken de PDCA-cirkel en ProMES als leerinstrument.

We beschouwen innovatie als een katalysator voor het verbeteren van onze kernprocessen.

We weten dat de meeste kernprocessen relationeel van aard zijn en daardoor op zich niet beheersbaar zijn. Daarom vinden we het belangrijk te investeren in reflectie met betrekking tot deze relaties. De kwaliteitszorg schept een kader om de relationele processen te laten gebeuren.

Maatschappelijke zetel
Eikhoekstraat 65
8640 Westvleteren
Tel: 057/40 07 47
info@dewalhoeve.be
www.dewalhoeve.be

11. Besluit

We blijven vanuit onze visie en missie verder bouwen aan de toekomst van onze voorziening om een zo optimaal mogelijk antwoord te bieden op de ondersteuningsnoden van kinderen, jongeren en hun gezin. We zijn dynamisch en staan open voor nieuwe invalshoeken en benaderingen. Belangrijk blijft ook het verder uitbouwen van een actieve samenwerking met een ruim netwerk van lokale partners om de krachten te bundelen en het hulpverleningsaanbod in onze regio zo compleet mogelijk te maken.